

a na druhé straně nemanželským dítětem, zastoupeným poručníkem a poručenským soudem. Odvolatelovo tvrzení, že k žalobcovu omylu zavdalo podnět samo poručenství, jest jednak nedovolená novota, jednak jest zcela neodůvodněné, neboť žalobce neuvedl, kterou činností poručenství buď samo, nebo za účasti matky dítěte uvedlo nemanželského otce v omyl. Nelze souhlasiti s odvolatelovým právním názorem ani potud, pokud se snaží vyvoditi z § 249 obč. zák., že se smír ze dne 11. září 1928 nemohl státi perfektní smlouvou, poněvadž se schválení poručenského soudu stalo teprve po smrti dítěte. Poručenství se ovšem končí podle § 249 obč. zák. poručencovou smrtí, avšak tím, že zanikl úřad poručníka, nezanikla ještě jeho povinnost dokončiti právní jednání za života nezletilého dítěte započaté a nezanikla ani působnost bývalého poručenského soudu co do úkonů vykonaných v době, kdy poručenství ještě trvalo, neboť podle § 1022 obč. zák. mají poručník a poručenský soud podle zákona povinnost dokončiti jednání započaté za života nezletilého dítěte, jestliže takovéto jednání nemůže býti přerušeno bez patrné újmy dědiců. Soudní smír, který byl původně smlouvou relativně neplatnou, se stal platným tím, že bylo dodatečně uděleno schválení poručenského soudu, a jakmile bylo jeho schválení uděleno, jest na smír hleděti tak, jako by byl hned od počátku nezletilým dítětem uzavřen platně. Poručenské schválení smíru se totiž vztahuje zpět ke dni uzavřeného smíru a jest tedy jeho schválení platné, třebaže bylo dáno až po nezletilcově smrti. Není v tom nic nezákonného, když poručenské schválení bylo uděleno dodatečně teprve po smrti nezletilého dítěte (viz rozh. č. 14402, 3501 Sb. n. s., Gl. U. st. ř. č. 14565, Gl. U. n. ř. 5027, 3931). Žalobce by mohl namítati neplatnost řečeného smíru jen tehdy, kdyby si byl v něm výslovně vymínil, že při úmrtí dítěte před schválením smíru poručenským soudem případně jemu ujednaná částka, která byla určena na výživu dítěte. Jestliže však opominul učiniti ve smíru takovouto výhradu a nestanovil ani jinou podmínku pro ten případ, že by se dítě nedožilo určitého věku, nemůže teprve dodatečně doháněti to, co opominul učiniti včas. Smírem ze dne 11. září 1928 byla záležitost, týkající se splnění žalobcových otcovských povinností k nezl. Věře K., definitivně vyřízena a jest tedy onen smír pro žalobce závazný.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, neshledav zákonného důvodu, aby byl rozsudek odvolacího soudu změněn nebo zrušen (§ 510, odst. 3, c. ř. s.).

Čís. 16524.

Lze žalovati též o obnovu řízení skončeného rozsudkem zamítajícím dřívější žalobu o obnovu (§ 530 c. ř. s.), kdyby bez zrušení zamítavého rozsudku nemohl býti z uplatňovaného důvodu obnoven původní základní spor. Pokud v takovémto případě vyhovuje žalobní prosba předpisu § 536 č. 5 c. ř. s.

Jestliže se trestní soud nezabýval objektivní nepravdivostí svědecké výpovědi, nýbrž toliko subjektivní stránkou činu, z něhož byl svědek

obžalován, a osvobodil svědka proto, že mu nebylo možno přičítati zločin křivého svědectví pro svědkovu slabomyslnost v době činu, nelze se domáhati obnovy řízení podle § 530 č. 2 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1937, Rv. II 757/36.)

Žalobou domáhali se manželé Jan a Anna O. u okresního soudu v T. zjištění, že jim jakožto majitelům určitých pozemků přísluší služebnost vozové cesty přes pozemek č. kat. 1312 v T., patřící manželům Vilému a Jindřišce U., a rozsudkem okresního soudu v T. ze dne 3. prosince 1929, č. j. 327/27-55, bylo žalobě té vyhověno. Dne 14. ledna 1930 podali jmenovaní manželé U-ovi u téhož soudu žalobu C 18/30 o obnovu sporu C 327/27 z důvodu, že nabyli vědomostí o nových skutečnostech a svědeckých důkazech, a dne 31. května 1930 podali další žalobu C 276/30 o obnovu sporu C 327/27 z důvodu, že se dověděli o dalších svědcích, zejména o Janu H., který může dosvědčiti, že po celou dobu, po níž byl zaměstnán v p-ském cukrovaru, jako pachtýři pozemků manželů O-ových nikdy nejezdil na tyto pozemky přes pozemek č. kat. 1312, nýbrž po cestě k-ské. Obě tyto žaloby za obnovu (C 18/30 a C 276/30) byly spojeny k společnému jednání, v němž Jan H. jako svědek pod přísahou dne 6. června 1930, č. j. C 18/30-11, udal, že jezdil na pozemky manželů O-ových buď cestou k-skou nebo také cestou prostřední (t. j. přes pozemek č. kat. 1312). Rozsudkem ze dne 7. června 1930, č. j. C 18/30-13, byly obě tyto žaloby zamítnuty a v příčině svědka Jana H. bylo uvedeno, že nepotvrdil tvrzení manželů U-ových, že se po jejich pozemku č. kat. 1312 nejezdilo, nýbrž že udal, že jezdil také cestou prostřední, vedoucí přes dotčený pozemek. Tento rozsudek byl odvolacím soudem dne 8. listopadu 1932 potvrzen a nenabyl dosud právní moci. Dne 8. února 1933 podali manželé U-ovi pod C 106/33 žalobu za obnovu sporu C 18/30 o obnovu z toho důvodu, že shora uvedená svědecká výpověď Jana H. je křivá. Prvý soud tuto žalobu zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek soudu první stolice.

Důvody :

Především jest nutno zabývatí se otázkou, zda jest vůbec dovolena žaloba za obnovu sporu o obnovu. Tato otázka není v civilním soudním řádě výslovně řešena. Uváží-li se, že žaloba o obnovu předpokládá řízení ukončené rozsudkem bez rozdílu, zdali jím byla vyřízena věc hlavní, či jen řízení o obnovu (§ 530 c. ř. s.), a že se v druhém jako v prvním případě mohou vyskytnouti důvody obnovy, z nichž vychází materiální nesprávnost dřívějšího rozsudku, tu není dostatečného důvodu odpírati přípustnost žaloby o obnovu proti rozsudku, kterým byla dřívější žaloba o obnovu zamítnuta, jestliže bez zrušení tohoto rozsudku nemohl by z uplatňovaného důvodu původní základní spor býti obnoven (rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni sbírka Gl. U. n. ř. 7569). Ta podmínka jest v souzeném případě splněna, neboť bez zrušení rozsudku ze dne 7. června

1930, č. j. C 18/30-13; nemohlo by dojíti k obnově původního základního sporu C 327/37 z důvodu nového svědka Jana H.

Mimo to vytykají dovolatelé ve shodě s názorem prvního soudu, že žalobní prosba neodpovídá předpisu § 536 č. 5 c. ř. s., ježto neobsahuje prohlášení, které jiné se má stát rozhodnutí ve věci hlavní. Názor ten je mylný. Dovolatelé přehlížejí, že hlavní věci pro souzený spor jest spor C 1830 a nikoli spor C 327/27, a když tedy žalobci navrhli, aby bylo uznáno, že se obnova sporu C 18/30 povoluje, rozsudek okresního soudu v T. ze dne 7. června 1930, č. j. C 18/30-13, zrušuje a že se žalobě C 18/30 vyhovuje, splnili všechny náležitosti předpisu § 536 c. ř. s.

Ve věci samé mají však dovolatelé pravdu. Odvolací soud povolil obnovu sporu o obnovu C 18/30 proto, že jde o důvod obnovy podle § 530 č. 2 c. ř. s., u něhož stačí, že výpověď svědka, na níž rozsudek třeba jen částečně spočívá, jest objektivně křivá, a že tato okolnost byla v řízení trestním zjištěna, a že tomu tak jest v souzeném případě u svědka Jana H., který byl rozsudkem krajského soudu trestního v B. ze dne 10. ledna 1933, č. j. Tk II 1649/30-71, od obžaloby pro zločin podle §§ 197, 199 a) tr. z. spáchaný křivou svědeckou výpovědí ve sporu C 18/30, osvobozen jen proto, že podle posudku soudních znalců byl v době činu slabomyslný. Odvolací soud sice připouští, že dotčený trestní rozsudek výslovně nezjišťuje, že se Jan H. objektivně dopustil křivé výpovědi, vychází prý však zřejmě najevo, že pokládá skutkovou podstatu trestného skutku, z něhož obžaloba Jana H. vinila po stránce objektivní, za zjištěnou, neboť jinak prý by neměl důvodu dokazovati nedostatek skutkové povahy tohoto činu, k němuž se Jan H. doznal, po stránce subjektivní. Tato dedukce odvolacího soudu je nesprávná. Z toho, že se trestní soud zabýval toliko subjektivní stránkou činu, z něhož byl Jan H. obžalován, naprosto nijak neplyne, že měl za zjištěno, že jeho svědecká výpověď ve sporu C 18/30 je nepravdivá. Je-li prokázáno, že obžalovaný je osoba slabomyslná, za své činy neodpovědná, nemusí trestní soud zkoumat, zda jeho svědecká výpověď byla pravdivá, čili nic. Trestní soud okolnost, zda svědecká výpověď Jana H. byla pravdivá, čili nikoli, ani zjistiti nemohl. Zdali totiž Jan H. po dlouhou dobu desíti let jako kočí přes sporný pozemek manželů U-ových na pozemky manželů O-ských nikdy nejel, mohlo býti zjištěno jedině z jeho vlastní výpovědi. Soudní znalci však v onom trestním řízení prohlásili o něm, že jest následkem vrozené náchylnosti pro poruchy činnosti duševní, kornatění cév a otravy alkoholové osobou slabomyslnou, jejíž slabomyslnost se jeví poruchami paměti, pathologickými konfabulacemi i ztrátou sebekritiky, kterýžto stav se rovná zbavení rozumu. Za toho stavu je naprosto nemožné zjistiti, která výpověď Jana H. odpovídá skutečnosti, zdali jeho svědecká výpověď ve sporu C 18/30, že přes pozemek manželů U-ových někdy jezdil, či jeho výpověď v trestní věci Tk II 1649/30, že tamtudy nikdy nejezdil. Poněvadž pak důvodem obnovy řízení podle § 530 č. 2 c. ř. s. jest svědecká výpověď jen tehdy, když je o ní v trestním řízení zjištěno, že byla objektivně křivá (rozh. č. 8938 Sb. n. s.), což v souzeném případě zjištěno nebylo, není tato žaloba o obnovu oprávněna.